

(1) سیستم عامل Unix توسط Thompson Ken و Dennis Ritchie نوشته شده است. سیستم عامل xv6 بر اساس Unix (نسخه 6) پیاده سازی شده است. xv6 از ساختار Unix v6 استفاده میکند ولی با ANSI C برای پردازنده های مبتنی بر x86 پیاده سازی شده است.

دلایل: در فایل x86.h میتوانیم دستورات assembly مختص پردازنده های مبتنی بر x86 را مشاهده کنیم. در فایل asm.h نیز استفاده از معماری x86 ذکر شده است. در فایل mmu.h از mmu مربوط به x86 استفاده شده است. در traps.h نیز میتوانیم مشاهده کنیم که trap ها مخصوص معماری x86 پیاده سازی شده اند.

(2) هر پردازنده در xv6 از user space memory که شامل stack و data و instruction و همینطور از استیت پیش پردازش که مربوط به کرنل است، تشکیل شده است. xv6 می تواند پردازنده های share-time داشته باشد. بین آن CPU های موجود که برای مجموعه ای از پردازش ها منتظر اجرا هستند، سوییچ می کند. زمانی که پردازنده ای اجرا نمی شود ، xv6 رجیستر های CPU آن را ذخیره می کند تا برای پردازش بعدی استفاده کند. کرنل به هر پردازنده یک pid نسبت می دهد.

(3) (a) descriptor file در سیستم عامل های مبتنی بر UNIX یک اشاره گر به منبع یا مقصد داده ها در سیستم فایل است. این فایل ها معمولاً با یک عدد صحیح شناسایی می شوند و توسط سیستم عامل برای دسترسی به داده ها استفاده می شوند. به عنوان مثال، یک فایل متنی معمولی در سیستم عامل UNIX به عنوان یک descriptor file باز می شود و یک اشاره گر به آن در اختیار برنامه ی کاربردی قرار می گیرد.

(b) Pipe به دو فرآیند امکان مبادله ی داده ها با یکدیگر بدون نیاز به file descriptor را می دهد. یک pipe معمولاً شامل دو file descriptor است که به صورت یک طرفه بین دو فرآیند ایجاد می شود و به عنوان یک کانال ارتباطی بین آن ها عمل می کند. فرآیندها می توانند داده ها را در pipe بنویسند و فرآیند دیگر می تواند آن ها را از pipe بخواند. این روش معمولاً برای ارتباط بین دو فرآیند مختلف که به صورت همزمان اجرا می شوند، استفاده می شود. به عنوان مثال، فرآیند پدر می تواند داده هایی را در pipe بنویسد و فرآیند فرزند آن ها را بخواند.

(4) fork یک فرآیند جدید را شروع می کند که یک کپی از چیزی است که آن را فراخوانی می کند، در حالی که exec تصویر فرآیند فعلی را با تصویر دیگری (متفاوت) جایگزین می کند. هر دو پردازش والد و فرزند به طور همزمان در مورد fork() اجرا می شوند در حالی که Control هرگز به برنامه اصلی باز نمیگردد مگر اینکه یک خطای exec() وجود داشته باشد.

ادغام نکردن فراخوانی ها برای ساختن یک پردازش و لود کردن پردازش استفاده های هوشمندانه ای در I/O redirection دارد. برای جلوگیری از پردازش های تکراری و سریع جایگزین کردن آن ، کرنل ها با استفاده از تکنیک های virtual memory ، پیاده سازی fork را برای این زمینه بهبود می بخشند.

(5) مدیریت منابع – ایجاد بستری اجرای برنامه های کاربردی – ارائه خدمات سیستمی مثل خدمات شبکه و مدیریت فایل ها

(6) (a) Basic header ها به سری کتابخانه هستند که شامل تابع های مختلف هستند. xv6 entering شامل به سری فایل هست که مربوط به اجرا شدن هسته xv6 است. Processes مربوط به مدیریت پروسس ها هست.

(b) نام پوشه‌ی اصلی فایل‌های هسته سیستم عامل لینوکس به طور عمومی `boot/` نامیده می‌شود. در این پوشه فایل‌هایی مانند `vmlinuz` و `initrd.img` وجود دارند که برای بارگذاری و اجرای سیستم عامل لینوکس در مراحل اولیه‌ی بوت استفاده می‌شوند.

پوشه‌ی `lib/modules/` شامل فایل‌های سرایند هسته است. این فایل‌ها ماژول‌های هسته لینوکس هستند که در حین استفاده از سیستم عامل بارگذاری و به کار می‌روند.

فایل سیستم (File System) در سیستم عامل لینوکس بیانگر ساختار دایرکتوری‌ها و فایل‌های موجود در سیستم فایل لینوکس است. سیستم فایل لینوکس بر پایه‌ی ساختار سلسله‌مراتبی دایرکتوری‌ها (مانند `/usr`، `/etc`، `/var` و ...) ساختاردهی شده است و دسترسی به فایل‌ها و دایرکتوری‌ها در آن با استفاده از مسیرهایی مانند `/home/user/` صورت می‌گیرد.

(7) -

(8) `UPROGS`: شامل لیستی از برنامه‌های کاربری که باید ساخته شوند و کاربر می‌تواند از آنها استفاده کند را نگه می‌دارد. به همین دلیل اگر بخواهیم برنامه‌های کاربری بسازیم و اضافه کنیم باید در این قسمت نام‌ها را ذکر کنیم.

برای مثال برنامه یا دستورهایی که کاربر می‌تواند اجرا کند شامل

`_cat_echo\ _forktest\ _grep\ _init\ _kill_in\ _ls\ _mkdir\ _rm\ _sh\ _stressfs`

که می‌بینیم نام‌شان همگی در `UPROG` لیست شده‌اند.

`ULIB`: برای اینکه کاربران بتوانند برنامه‌هایی توسعه دهند، یکسری دستورات و کتابخانه‌هایی برای آنها ساخته شده

است که این متغیر مسئول نگه داشتن آنهاست مثل فایل `ulib.o` که دستورهای `strapy` و `memset` و ... را دارد فایل

`usys.o` که سیستم کال‌ها را شامل می‌شود، `umaloco` که شامل دستورهای `dynamic memory allocation` ها است و `printf.o`.

(9) دیسک اول: حاوی فایل‌های `bootblock`، `kernel`، `initcode` است. فایل `bootblock`، کد بوت‌لاژ اولیه برای بارگذاری هسته سیستم عامل `xv6` است. فایل `kernel`، فایل اصلی هسته سیستم عامل `xv6` است که شامل کد اصلی سیستم عامل و دستورالعمل‌های مربوط به بوت سیستم است. فایل `initcode`، فایل اجرایی اولیه است که در هنگام بوت کردن سیستم عامل اجرا می‌شود و تمامی پردازش‌ها از طریق آن شروع می‌شوند.

دیسک دوم: حاوی فایل `fs.img` است. فایل `fs.img`، یک فایل سیستم فایل کامل است که حاوی ساختارهای دایرکتوری،

فایل‌ها و سایر منابع سیستم فایل است. این فایل برای تست عملکرد سیستم فایل `xv6` استفاده می‌شود.

(10) دو فایل `bootmain.c` و `bootasm.S` وجود دارد.

(11) همه آبجکت فایل‌ها `ELF` اند ولی فایل `bootblock` این هدر را ندارد و در واقع یک فایل `raw binary` هدری ندارد و این فایل در سکتور اول مموری لود می‌شود سکتور اول مربوط به بوت است و کرنل از سکتور دوم به بعد است از آنجا که وقتی سیستم بالا می‌آید `CPU` از سکتور اول که مربوط به بوت است شروع به اجرای دستورات می‌کند و چون هنوز سیستم عامل اجرا نشده است نمی‌تواند فایل `ELF` را متوجه شود این سیستم عامل است که `ELF` را می‌شناسد به همین دلیل فقط قسمت `bootblock.o` که مربوط به `instruction` ها است را جدا می‌شود و در حافظه قرار می‌گیرد تا `CPU` بتواند آن را

اجرا کند همچنین این کد به معماری CPU وابسته است. به همین دلیل برای قابل فهم کردن انسان آن باید معماری آن را که i386 است و ۱۶ بیت است ذکر کنیم.

(12) برای اینکه قسمت تکست فایل bootblock.o را که همان instruction ها هستند را بتواند کپی کند و فایل خام باینری bootblock را بسازد از objcopy استفاده شده است.

(13) زیرا برای بعضی ویژگی ها نیاز داریم از قابلیت های سطح سیستم استفاده کنیم. همچنین اجرای کد اسمبلی کم حجم تر و سریع تر است. کد bootasm.S پردازنده را به حالت محافظت شده ۳۲ بیت برده و پس از آن تابع bootmain از فای bootmain.c صدا زده می شود.

(14) **ثبات عام منظوره:** EAX, EBX, ECX, EDX, ESI و EDI رجیسترهایی هستند که برای نگهداری متغیر ها حین محاسبات است و همچنین رجیستر EIP (PC).
ثبات قطعه: اشاره گر به قطعه های مختلف مثل استک ، داده و کد در آنها نگهداری می شود مثل SS که پوینتر به S استک یا CS که پوینتر به کد را نگه می دارند.
ثبات وضعیت: اطلاعات وضعیت کنونی پردازنده را نگه می دارند مثل EFLAGS که اطلاعاتی درباره flag های zero و overflow و ... را نگه می دارد.

ثبات کنترلی: مسئول تغییر و یا کنترل پردازنده را بر عهده دارند مثل CRO که وظیفه های مثل فعال کردن protected moder و یا سوییچ کردن بین تسک ها را دارد.

_(15

_(16

_(17

(18) <https://github.com/torvalds/linux/blob/master/arch/arm64/kernel/entry.S>

(19) اگر این بخش را به صورت مجازی در نظر می گرفتیم باز باید یک بخش فیزیکی در نظر می گرفتیم تا این بخش مجازی را مشخص کند، یعنی در نهایت نیاز به بخش فیزیکی بود.

_(20

_(21

(22) زیرا بتوان تفاوتی بین پردازش های سطح کاربر و پردازش های سطح کرنل ایجاد نمود. از آنجایی که محتوای هر دو این پردازنده ها در یک فضای فیزیکی قرار گرفته اند با این کار می توان تشخیص داد که آن داده ها یا کد ها، همان داده ها و کد های سطح کاربر می باشند و اجازه دسترسی به کرنل را ندارند.

(23)

- SZ: سائز حافظه متعلق به پردازش به بایت.
- pgdir: پوینتر به table page است.
- kstack: پایین استک کرنل برای این پردازش را مشخص می کند.
- state: وضعیت این پردازش را مشخص میکند.
- pid: عدد اختصاص داده شده به این پردازش.
- parent: پدر این پردازش یا به عبارت دیگر سازنده این پردازش را مشخص می کند.
- tf: چارچوب trap برای call system حال حاضر
- context: برای switching context نگهداری شده است.
- chan: اگر صفر نباشد به معنای خوابیدن پردازش است.
- killed: اگر غیر صفر باشد یعنی پردازش kill شده است.
- ofile: فایل های باز شده توسط این پردازش.
- cwd: پوشه ی کنونی را مشخص میکند.
- name: نام این پردازش.

معادل این ساختار در کرنل لینوکس در لینک زیر آمده است. (task struct)

<https://github.com/torvalds/linux/blob/master/include/linux/sched.h>

_(24)

(25) در kvmalloc یک صفحه برای آدرس های کرنل برای مدیریت پردازش ها ساخته می شود و برای کل سیستم است در صورتی که setupkvm یک صفحه برای هر پردازش می سازد که مثلا در userinit برای اولین پردازش این صفحه ساخته می شود.

_(26)

(27) همانطور که در کد main.c مشخص است یکسری دستورات مثل allocate کردن physycal page و ساختن trap vector ها ، ساختن لینک لیستی از بافرها و به عهده Bootstrap processor است ولی کارهایی مثل Map کردن آدرس منطقی به آدرس مجازی که توسط تابع seginit انجام می شود بین آنها مشترک است.

اشکال زدایی

(۱) برای مشاهده Breakpoint ها از چه دستوری استفاده میشود؟

از دستور breakpoints info maintenance استفاده میشود. همچنین دستور (break info)

(۲) برای حذف یک Breakpoint از چه دستوری و چگونه استفاده میشود؟

می توان با دستور `clear <filename>:<linenumber>` بر یک نقطه قرار داده شده در خط `linenumber` از فایل `filename` را حذف کرد. همچنین دستورات مشاهده Breakpoint ها به هر کدام یک شماره نسبت می دهند که به فرمت `del<number>` می توان Breakpoint مورد نظر را حذف کرد.

(۳) دستور زیر را اجرا کنید. خروجی آن چه چیزی را نشان میدهد؟ (\$bt)

این دستور همان `back trace` و یک لیست از زنجیره توابع فراخوانی شده تا رسیدن به آن Breakpoint را نشان میدهد. این کار را به کمک `stack` فراخوانی توابع انجام می دهد و باعث می شود بدانیم که تابع چگونه به جایگاه کنونی محل Breakpoint که می تواند یک تابع خاص یا یک آدرس از حافظه و یا خطی در منع کد باشد رسیده است.

(۴) دو تفاوت دستورهای `x` و `print` را توضیح دهید. چگونه میتوان محتوای یک ثبات خاص را چاپ کرد؟

دستور `print` یک عبارت (EXP) می گیرد که مقدار (value) آن را با در نظر گرفتن ویژگی های مشخص شده و به فرمت مشخص شده نمایش می دهد. مبنای کارکرد دستور ، آدرس می باشد و محتوای (content) آن را نمایش می دهد. همچنین بخش `FMT` در این دستور (برخلاف `print`) لازم است و به صورت تعداد تکرار همراه با حرف فرمت (مثل `h,w,g,b`) و `u,t,a,l,c,s,f,x` و حرف اندازه (مثل `h,w,g,b`)

(۵) برای نمایش وضعیت ثباتها از چه دستوری استفاده میشود؟ متغیرها محلی چطور؟ نتیجه این دستور را در گزارشکار خود بیاورید. همچنین در گزارش خود توضیح دهید که در معماری `x86` رجیسترهای `edi` و `esi` نشانگر چه چیزی هستند؟

دستور `info register <registerName>` و `info registers` و `info locals` و `info variables`

بعضی عملیات ها هستند که فقط با استفاده از `esi` و `edi` قابل انجام هستند `Esi`. در این عملیات ها به `source` و `edi` به مکان `destination` اشاره می کند.

۶) به کمک استفاده از GDB، درباره ساختار **input struct** موارد زیر را توضیح دهید.

• توضیح کلی این **struct** و متغیرهای درونی آن و نقش آنها

• نحوه و زمان تغییر مقدار متغیرهای درونی (برای مثال، **input.e** در چه حالتی تغییر میکند و چه مقداری میگیرد)

در این **struct** سه متغیر **w, r, e** وجود دارد که دو متغیر **w** و **r** ابتدای این خط ورودی را در **buffer** نشان می دهند. با استفاده از **print** مقدار این دو را مشاهده می کنیم. برای متغیر **e** نیز در ادامه توضیح داده شده است. به عنوان مثال در فایل **console.c** روی خط ۴۰۸ **breakpoint** قرار دادیم. بعد از اینکه یکی از **cursor** ها را به راست بردیم مقدار **input.e** یکی بیشتر شده است. پس **input.e** نمایانگر مقدار انتهایی خط در حال تایپ شدن در **buffer** است.

7) خروجی دستورهای **layout src** , **layout asm** در TUI چیست؟

دستور **layout src** برنامه را در حالت کد منبع آن نمایش می دهد.

دستور **layout asm** برنامه را در حالت کد اسمبلی آن نمایش می دهد.

8) برای جابجایی میان توابع زنجیره فراخوانی جاری (نقطه توقف) از چه دستور هایی استفاده می شود؟

دستور **up** می تواند به فریم قبلی یا بیرونی برود. دستور **down** می تواند به فریم بعدی یا داخلی برود. در دستور **bt** با

up به سمت فریم بزرگتر و با **down** به فریم کوچکتر می رود.